

Eit nytt ph.d.-program på HVO?
Av Johann Roppen, rektor

HØGSKULEN I VOLDA

Prioriterte arbeidsområde for HVO

• Gjeldande strategiplan

- Lærerutdanning
- Mediefag
- Ph.D. i helse- og sosialfag

• Utviklingsavtale med KD

- Lærerutdanning
- Mediefag
- Kompetanseheving
- Framtidsferdigheiter

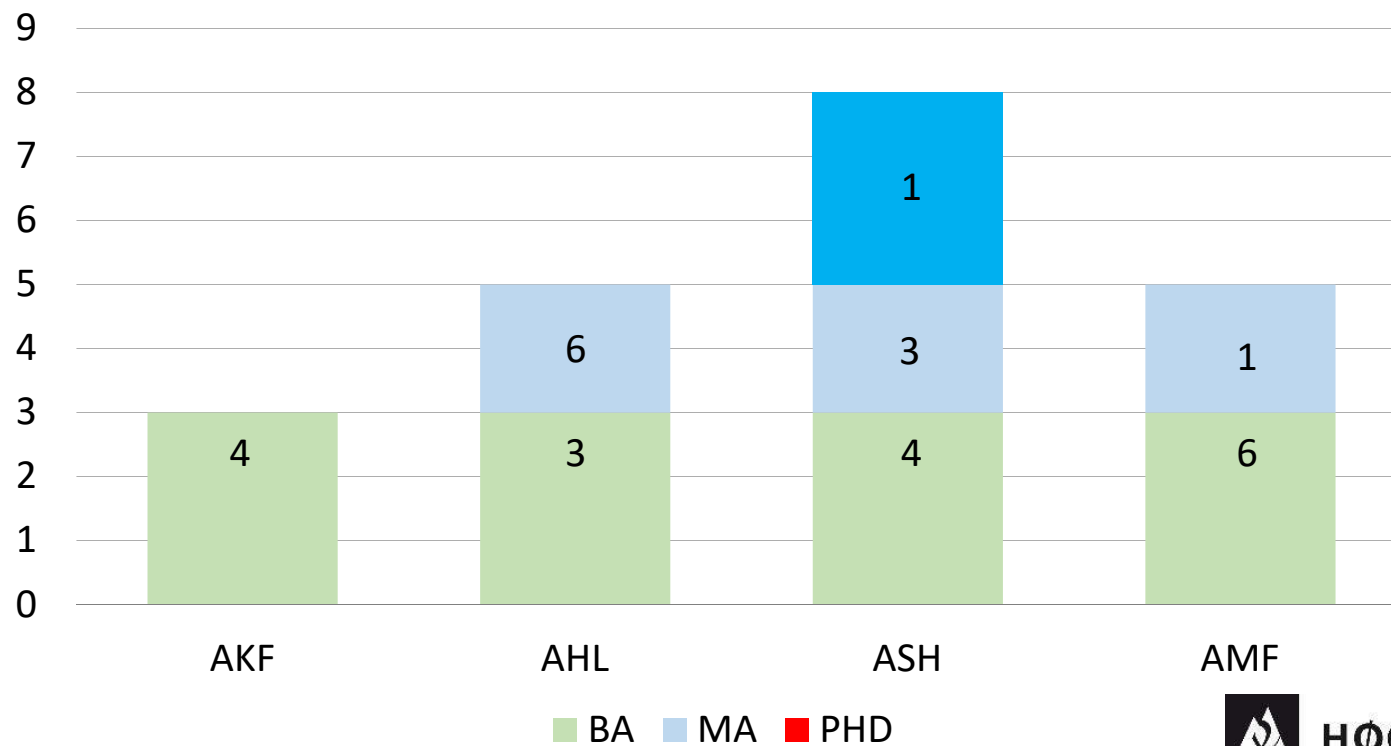

Nokre utfordringar i komande strategiplan. Og alt kostar ...

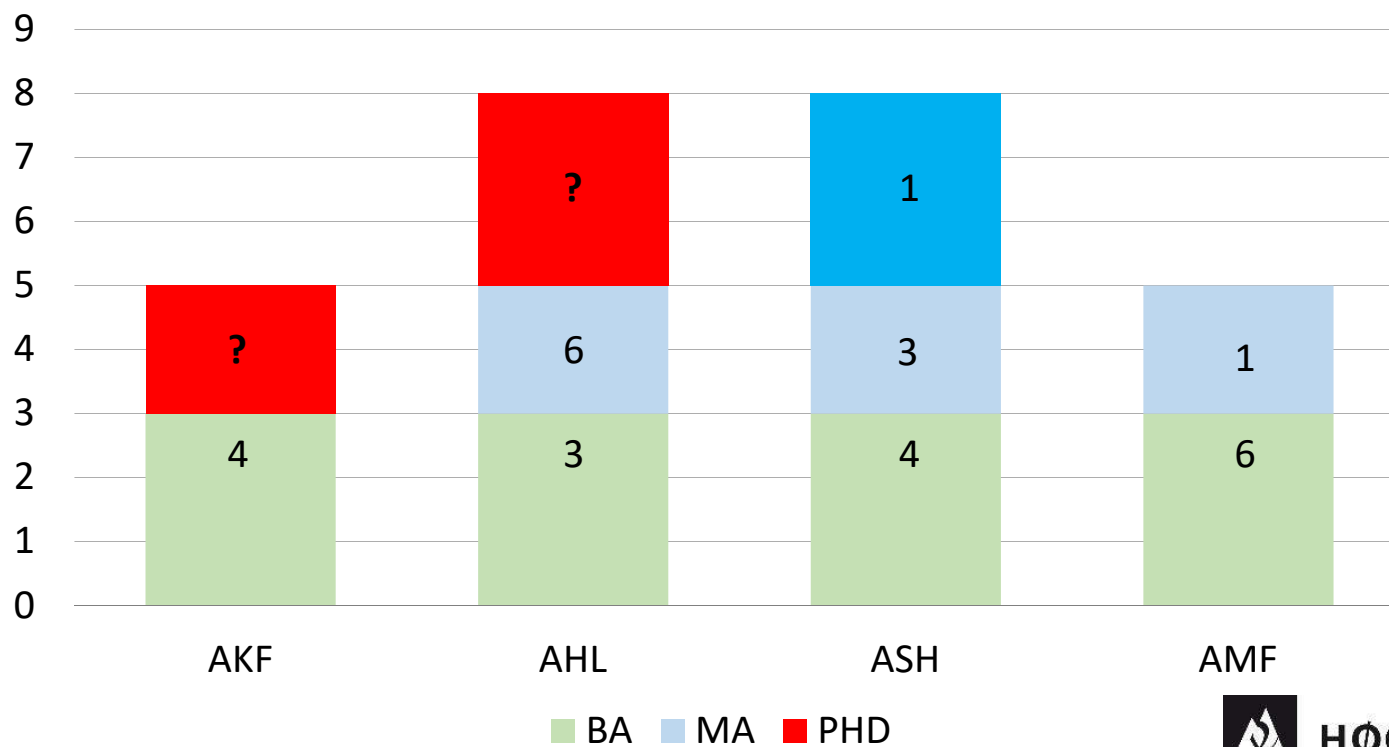
- Eigen ph.d.?
- Master i barnehagelærerutdanning?
- Master i sosialt arbeid?
- Master i praktiske og estetiske fag?
- Medieteknisk utstyr til mediehuset?
- Oppgradering av Strøm-huset
- Plan for høgskuleområdet («campusutviklingsplanen»)
  - Og heilt sikkert andre spørsmål ...

2019: 17 Bachelorgrader, 10 mastergrader, 1 ph.d.

Nye? MA Praktiske/estetiske fag? Ph.d. Undervisn./kultur/media?

Kvifor arbeider andre UH-institusjonar for å etablere ph.d.-program?

- Middel til å oppnå universitetsstatus (4 ph.d.-program)
- Middel til å styrke eige fagleg nivå
- Gjer fagmiljøet meir interessant for samarbeidande aktørar,
- Vil styrke konkurranseevna om eksterne forskingsmidlar
- Vil styrke intern kompetansebygging
- Vil styrke rekruttering av fagfolk

Korleis vurdere nye studietilbod?

Vi brukar ein SEFØ-modell.

- SEFØ-vurdering av ny ph.d.
  - **S**trategisk – Er det lurt? I så fall, på kva plan?
  - **E**tterspurnad – Får vi gode stipendiatar? Får dei jobb?
  - **F**agleg – Har vi god og brei nok forskning? Nok professorar?
  - **Ø**konomisk – Har vi råd? Kva går det ut over? Alternativ?

Strategiske vurderingar:

- Er det lurt?

Fordelar?

- Tverrfagleg samarbeid?
- Intern kompetansebygging?
- Styrke grunnutdanningane?
- Betre gjennomføringsgrad?
- Styrke eksterne samarbeid?

Ulemper?

- Intern ressursfordeling?
- Utarming?

Kva meiner eg om ny ph.d.?

- **Ein ny ph.d. er strategisk interessant**
- Kan styrke fagleg berekraft – men også verke utarmande
- Bør bli drøfta i strategiplanen i 2020
- Det vil bli dyrt og krevande - men har vi råd til å la vere?
- Må også styrke fellesgraden – ikkje kannibalisere
- Kva skal ny ph.d. handle om? Nokre mulege stikkord ....
  - Skule, læring, pedagogikk, skriftkultur, oppvekst, kultur- og mediefag
  - Dette må fagmiljøa sjølve finne ut av

Rekrutterande fagmiljø (BA- og MA). «Nytt» og gammalt Ph.D.-program.

Helse- og sosial: Vilkår for profesjonsutøving	Begge?	«Nytt»
BA Sosialfag (Sosionom og barnevern)	BA Planlegging og leiing, BA Idrett BA BLU	BA Mediefag (6) BA Språk og litteratur BA Historie BA AKF (3)
MA Helse og sosial – MEIMA	MA Planlegging og leiing MA Undervisning og læring	MA GLU 1-7 og 5-10 MA Kulturmøte MA Skriftkulturar MA Media practices
Ca 600 studentar?	Ca 300?	Ca 2.000 studentar?

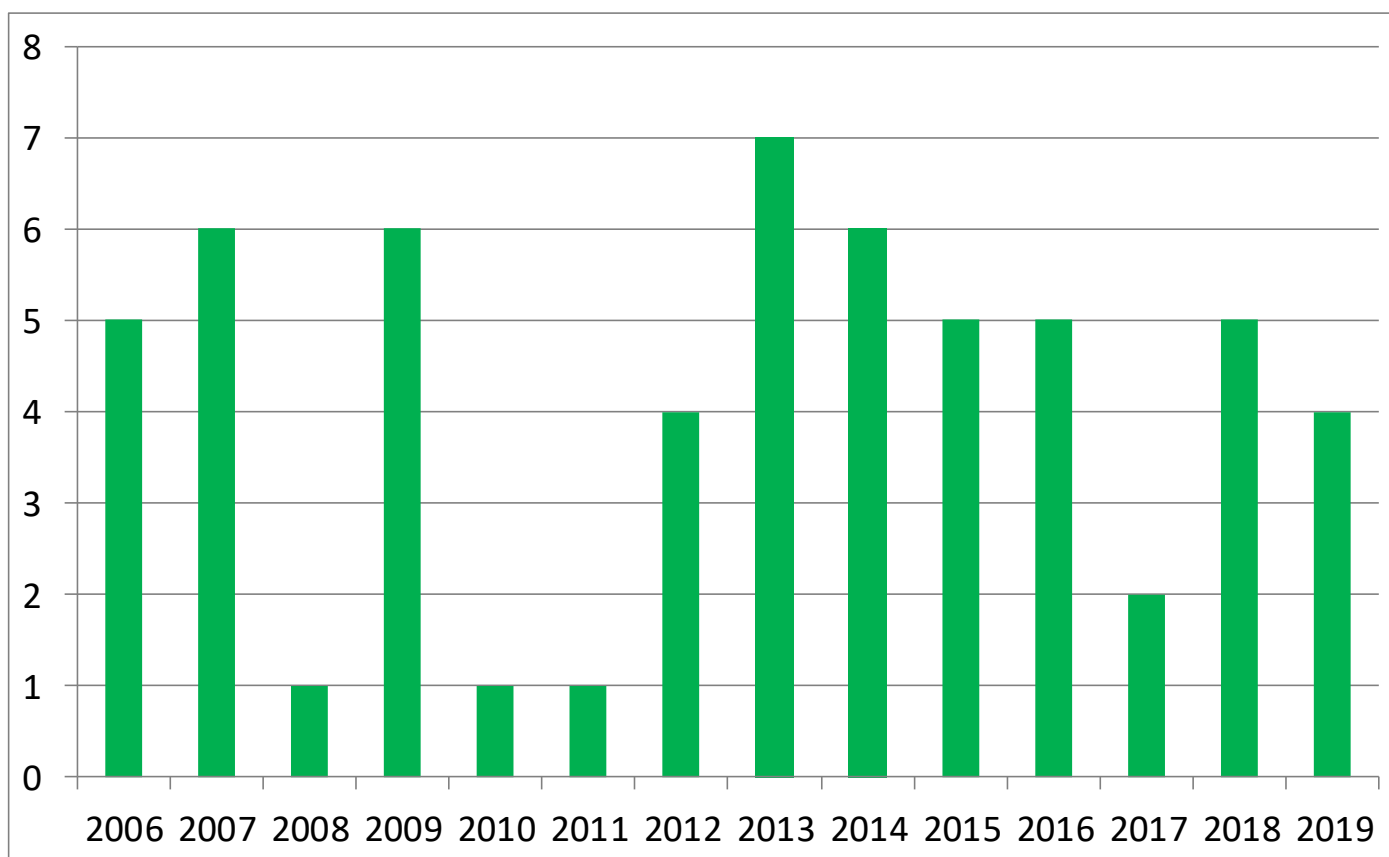
Etterspurnad: – Får vi mange og gode nok stipendiatar?

- Nye universitet fekk støtte frå sine regionar
  - Regjeringa: 500 nye stipendiatstillingar – langtidsplan – fullført – mest til «nye» universitet
  - Kva kan HVO håpe på? Har toga gått?
  - Vi har 50/50 ordninga – nokså aleine om i Noreg?
- Har vi fullført oppbygginga av ph.d. i helse- og sosial?
  - Risikerer vi å undergrave fellesgraden?
  - 3 nye PhD-studentar pr år - Ca 20 – til saman – pr 2020.

Tal HVO-disputasar pr år (2006-2019).

I alt ca 60. Ca 5 pr år siste åra.

Våre stipendiatar klarer stort sett å konkurrere seg til ei stilling ved HVO etter at dei er ferdig med stipendiatperioden.

Ei stipendiatstilling til HVO = auka kompetanse i regionen.

Ingen nye stipendiatstillinger over statsbudsjettet siste åra.

HØGSKULEN I VOLDA

Etterspurnad: – Får vi mange og gode nok stipendiatar?

- Doktorgradsutdanningar må ha 5 ph.d.-kandidatar for å beholde akkreditering?
- Klarer fellesgraden det?
- Klarer eit eventuelt nytt ph.d.-program det?
- Får kandidatane jobb hos oss – eller i regionen – etterpå?
- **Mi vurdering er at det er mangel på høgt kompetent arbeidskraft i regionen**
- **Det er usikkert om vi har/får stor nok kandidatproduksjon til å bli (re)akkreditert – minst 5 pr år**

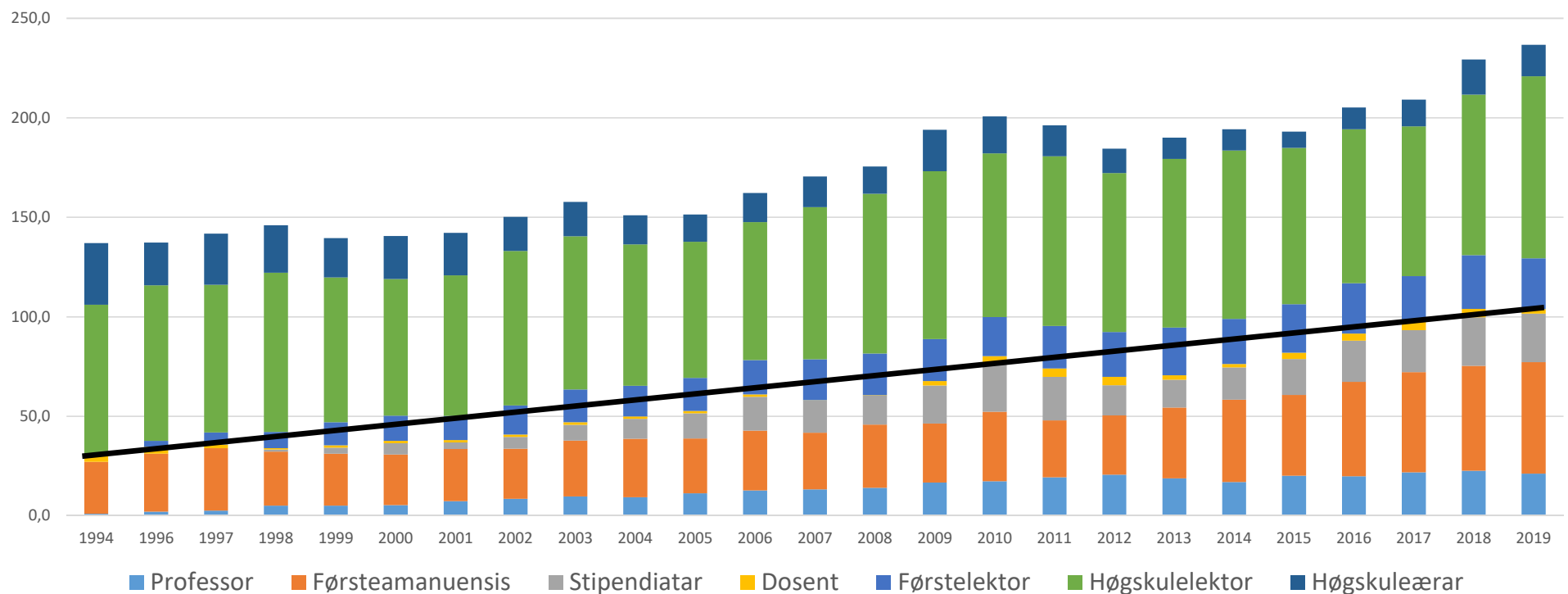
Faglege vurderingar:

– Har vi god og brei nok forskning?

- Formelle krav til fagmiljøet:
  - 50 prosent professorar – resten førstekompetente
  - Ca 10 tilsette? 10 årsverk? Kan dei brukast på andre oppgåver?
- Dilemma:
  - Må ikkje overlappe for mykje fagleg med etablert fellesgrad
  - Men søke samarbeid der det er muleg
    - Metodekurs
    - Vitskapsteori
    - Formelle rammer?
- Felles / fokusert forskingsgruppe inn mot evt ny ph.d.?

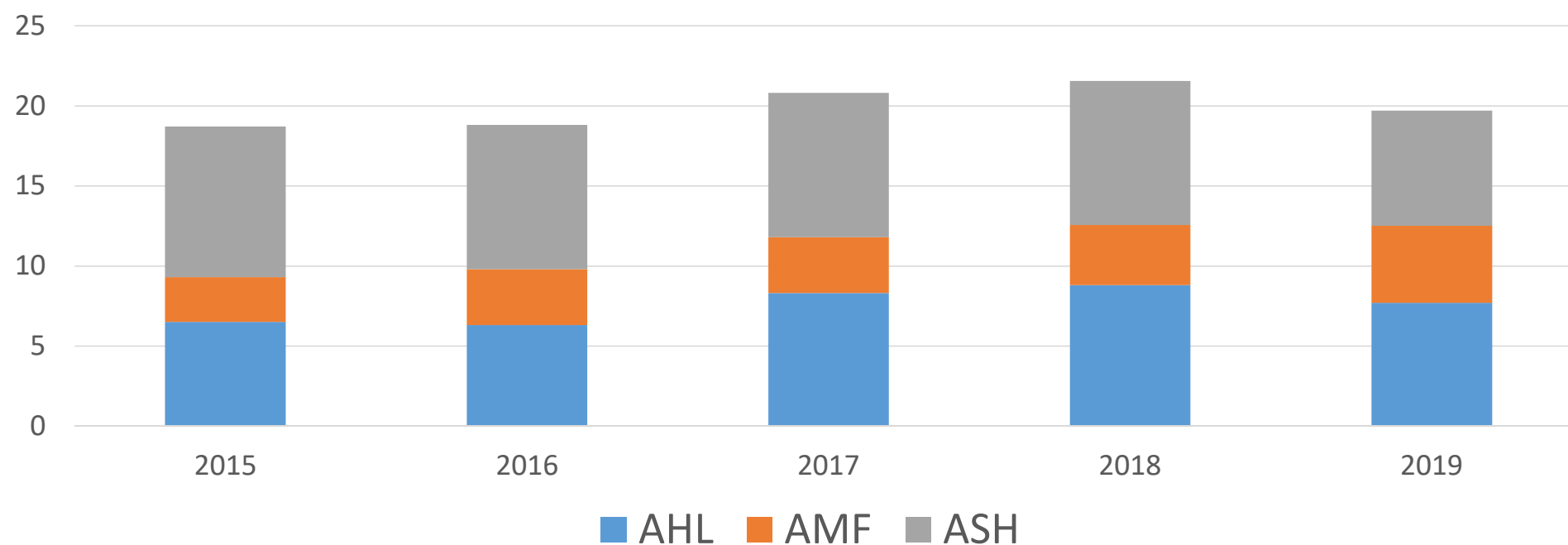
HVO, fagtilsette etter kompetanse, 1994-2019, årsverk

HØGSKULEN I VOLDA

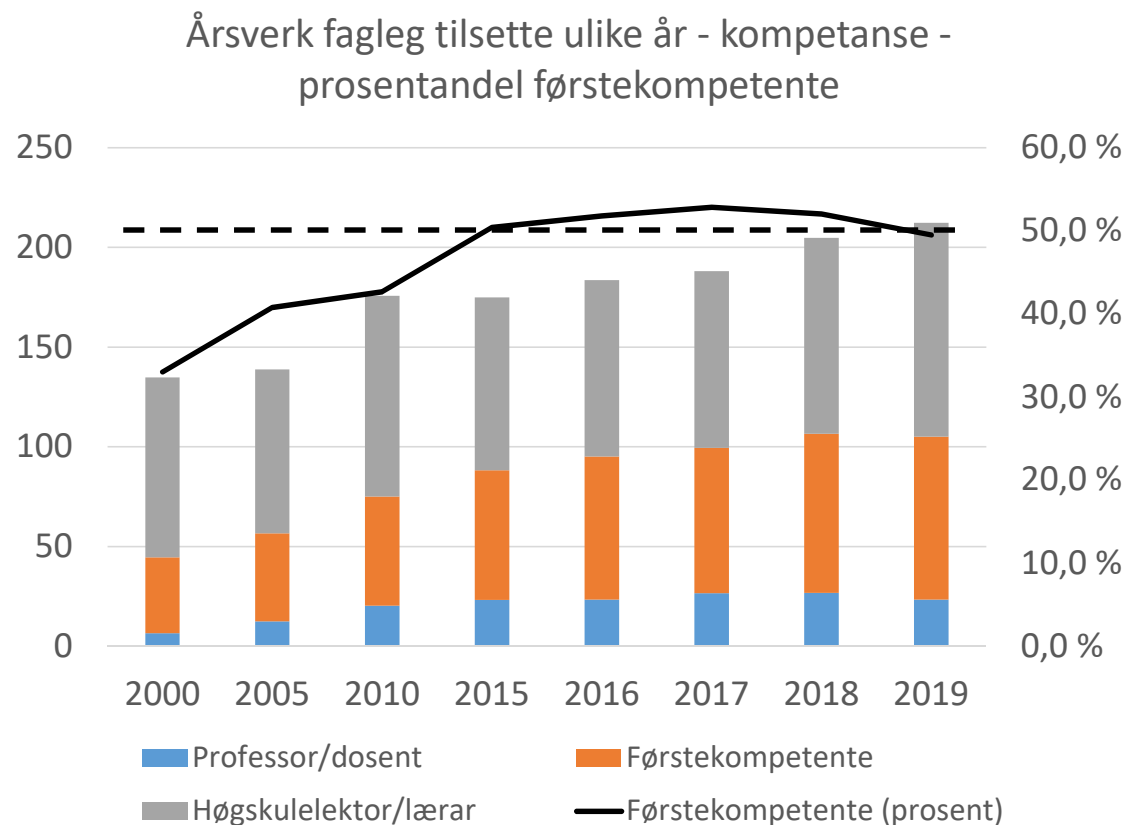

Professorar på avdelingane på HVO: Årsverk pr avdeling 2015-2019

Årsverk og andel førstekompetente 2000-2019

- Rekordmange fagleg tilsette i 2019: Ca 220 årsverk
  - Fleire høgskulelektorar
  - Fleire førstekompetente
  - Færre dosentar og professorar
- = Lågare andel førstekompetente
  - 2017: 53 %
  - 2018: 52 %
  - 2019: 50 %
- Er det muleg å nå utviklingsmålet om 60 % førstekompetente i 2022?
  - Jf utviklingsavtalen med KD
- Ca 55 % førstekompetente blant fast tilsette – er det rett mål å bruke?

Faglege vurderingar:

– Har vi god og brei nok forskning?

- Professorar? Vi har (nesten) gjennomført generasjonsskiftet
  - Siste fire åra: Ca 20-22 professor-årsverk
    - Vi held talet – men minkar prosentdelen professorar av alle tilsette
    - Gjennomsnittsalder: 59 år – på veg nedover?
- 20-22 professorårsverk – korleis bør dei nyttast?
  - 1,5 ph.d.-program: 9 professorar? (3+6)?
  - Ca 10-12 professorar på ca 10-12 mastergrader?
    - Er det nok til å oppnå akkreditering?
    - Tordenskjolds soldatar? Er ikkje det god bruk av faglege ressursar?
- I tillegg like mange førstekompetente?

Faglege vurderingar - oppsummert

- Det er usikkert om vi har mange nok professorar til å kunne få akkreditert ny ph.d. og samtidig beholde både fellesgrad og alle/dei fleste mastergradstilbod.
- GLU-masteren kjem med full tyngde 2020-2021 – krev stor rettleiingskapasitet – dobling i talet på masterstudentar?
- **Mi vurdering: Det er usikker om vi har stor nok kapasitet**

Økonomiske vurderingar: – Har vi råd?

- Studieplassar?
  - Antakelig lite å hente.
- Bidrag frå regionale aktørar?
  - Få lovnader i vår region?
  - Muleg å kome inn under ordninga med Offentleg-/næringslivs PhD
- Forskingsrådet?
  - Ei PhD-utdanning = eit breiare forskingsmiljø = sterkare konkurransekraft? Jf HVL?
- Andre?

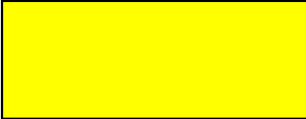
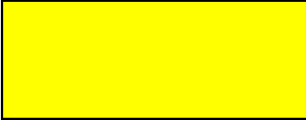
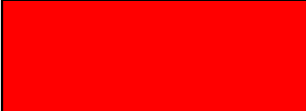

Økonomiske vurderingar: – Har vi råd?

- Inntekter:
  - Belønningsmidlar for gjennomført ph.d., ca kr 380.000
    - Dekker det rettleiing? Administrasjon?
      - ... og ikkje alle fullfører ...
  - Er det betre å la universiteta ta kostnadene med våre ph.d.-kandidatar?
- Løn og driftsmidlar til stipendiatar: Inga endring?
  - Men kanskje raskare og betre om ein tek ph.d.-en lokalt?
  - Eller har vi for små fagmiljø til å kunne gjere ein god jobb?
- **Isolert sett - truleg dårleg / usikker økonomi**

Ph.d. vurdert etter ein SEFØ – modell:

SEFØ	Status?	Kommentar
Strategisk		Blir tema i strategiprosessen i 2020
Etterspurnad		Får vi fleire stipendiatstillingar gjennom ei ny PhD-utdanning? Har vi nok ph.d.-kandidatar til å bli akkreditert/reakkreditert?
Fagmiljø		Fagmiljøa må samarbeide. Finn vi vinn-vinn modellar – og ikkje minst samlande tema? Men har vi nok kapasitet?
Økonomisk		Kva vil det koste? Kvar hentar vi ressursane frå? Det er vilje til økonomisk prioritering - om vi har gode svar på strategi, etterspurnad, fagmiljø.

